

Laboratorní řád a protikontaminační opatření LBMA

- LBMA nejsou přístupné osobám, které zde nejsou zaměstnány nebo nepracují na diplomové či disertační práci, nebo se neúčastní výuky.
- Vstup na pracoviště je jiným osobám umožněn pouze v doprovodu zaměstnance pracoviště a to jen tehdy, když se nepracuje.
- V laboratořích nesmí pracovat gravidní ženy a těhotná žena je povinna zájmu svého zdraví informovat vedoucího laboratoře o této skutečnosti.
- V případě výuky v laboratoři je vstup povolen studentům, kteří zde mají praktické vyučování a za dodržení všech bezpečnostních zásad je zodpovědný vyučující.
- Ve všech prostorách laboratoře musí být udržován pořádek a čistota, je zde zakázáno jíst, pít nebo kouřit.
- Kontaminované přístroje, laboratorní oděv atd. je nutno bezprostředně dekontaminovat; úklid se provádí denně, případně podle potřeby i několikrát za den, ale vždy za použití dezinfekčních prostředků (viz. Protikontaminační opatření)
- Ochranný oděv určený pro práci v laboratoři (košile, kalhoty, plášť, pracovní obuv, overal aj.) se nesmí používat mimo toto pracoviště.
- Jakákoliv práce s otevřenými zkumavkami v jakékoliv fázi zpracování se provádí pouze v bezpečnostních laminárních flow-boxech.
- Optimalizace zavedených postupů je třeba konzultovat s vedoucím laboratoře
- V chladničkách v laboratorním komplexu nesmí být uchovávány žádné soukromé potraviny (potraviny, nápoje - k tomu slouží lednice v denní místnosti).
- Úrazy je třeba ihned nahlásit vedoucímu laboratoře nebo vyučujícímu.
- Pracovníci v LBMA jsou povinni hlásit okamžitě všechny závady Mgr. et Mgr. Kristýně Brzobohaté, Ph. D.
- Veškerý odpad je shromažďován a skladován utříděný podle druhů.
- Spotřebovaný materiál musí být doplněn. Pokud zcela došel, musí být vzniklá situace nahlášena vedoucímu.
- O své práci si každý vede pečlivé záznamy.
- Každý vzorek (v sáčku, zkumavce apod.), stojan a krabička se vzorky musí být řádně označen ve formátu:
• ČÍSLO HROBU_DATUM(DDMMRR)_ZKRATKA JMÉNA
Příklad: ZH238_020314-KP

- Mikrozkuřavky jsou značeny pouze max. dvoumístným kódovaným názvem, dle vlastního kódování.

Práce v LBMA je plánována s týdenním předstihem pomocí tabulky na účtu LBMA (laborator.bma@gmail.com). Heslo student obdrží po proškolení.

Protikontaminační opatření

Ochranné pomůcky

Ihned při vstupu do laboratoře si pracovník navleče ochranné jednorázové latexové rukavice, jednorázové návleky na obuv a kombinézu Tivek®. Je přísně zakázáno pohybovat se v prostorách laboratořích bez ochranných pomůcek. Při sebemenším poškození pomůcky je nutno ji okamžitě vyměnit za novou. Při práci si pracovník dále nasadí ochranné brýle a roušku.

Úklid

Před začátkem každé manipulace se vzorky je nutno laboratoř vystavit UV zářením pod dobu 30 minut. Po práci je nutno setřít veškeré pracovní plochy a podlahu 5% roztokem ClO (SAVO). Flow boxy jsou očištěny speciálním prostředkem, který degraduje DNA a poté přešetřeny etanolem (denatur., 96%).

Veškeré pomůcky, které nejsou jednorázové, jsou očištěny SAVEM, opláchnuty DWW a sterilizovány autoklávem. Autoklávují se i roztoky a pufry. Nebezpečné látky a chemikálie jsou po každé práci ihned vyneseny do nádoby k tomu určené.

Sanitární den

Jednou do měsíce (poslední pátek, od 13. hodin) je prováděn sanitární den:

- Úklid flow boxu vč. prostoru pod pracovní deskou
- Úklid lednice – setřetí vnitřních venkovních ploch 5% roztokem ClO (SAVO)
- Rozpis úklidu bude dostupný v místnosti 347 (diplomantská místnost)
- Očištění rotoru centrifug, mikrovlnné trouby
- Autoklávování pipet

Manipulace se vzorky

S očištěnými vzorky je možno manipulovat pouze ve flow boxu. Nikdy nesmí být současně manipulováno s více vzorky najednou. Při práci jsou zavřeny dveře i okna místností.

Jednotlivé fáze analýz je nutno provádět v laboratořích v tomu určených:

- Osteologická laboratoř
- Laboratoř izolace
- Laboratoř PCR
- ELFO

Spotřební materiál a chemikálie

Pro analýzy aDNA je používám spotřební materiál v DNA a RNA free kvalitě. Chemikálie pak v kvalitě pro molekulární biologii. Chemikálie i DNA jsou pipetovány špičkami s filtrem. Při otevření nového balení je nutno chemikálii adekvátně rozalikovotovat.

Slepé a kontrolní vzorky

Systém slepých kontrol je zaveden, aby se zpětně dal vypátrat možný zdroj kontaminace. Slepé kontroly jsou prováděny při izolaci a amplifikaci.

Kontrolní vzorky pochází z bukalních vzorků pracovníků laboratoře. Každému, kdo přišel do kontaktu se vzorkem je stanoven DNA profil.

Další kontrolní vzorek pochází ze zvířecí kosti, která byla nalezena na analyzované lokalitě.

Jméno	Příjmení	UČO	Datum	Podpis
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				